

‘Transformatie door cocreatie’

Arthur Hol

Masterclass Nieuwe Wegen in GGz en opvang

Utrecht, 2 juni 2016

‘Transformatie door cocreatie’ overzicht

- Introductie thema & achtergrond Arthur Hol, incl. persoonlijke ervaringen met thema
- Kenmerken Society 3.0
- Ontwikkelingen GGz, opvang en wonen
- Implicaties voor leiderschap en organiseren
- Elementen Nieuw Organiseren
- Aanpak cocreatie binnen *organisaties*
- Aanpak cocreatie *in netwerken*
- Inspiratiebronnen aanpak in cocreatie

Introductie thema & achtergrond Arthur Hol, persoonlijke ervaringen

- Advocaat arbeids- en medezeggenschapsrecht en organisatieadviseur, brede ervaring in (GGZ)zorg & welzijn, gedreven door wens tot verbinding mensen en disciplines
- Co-creatie: wat is het?
- Persoonlijke ervaring met co-creatie binnen en tussen organisaties
  - Voorbeelden co-creatie tussen organisaties:
(1) Europese Telewerkgroep diverse Shell Organisaties (2) netwerk HRM-adviesbureaus HRKracht (3) Holistic Law netwerk vernieuwing rechtssysteem (4) netwerk adviesbureaus op vlak Governance
- Persoonlijke lessen:
  - Congruentie doel – weg
  - Belang van ‘de onderstroom naar boven’

Kenmerken Society 3.0

- Van winst naar maatschappelijke waarde
- Menselijke maat:
  - cliënt en medewerker centraal
  - schaalverkleining organisaties
- Eigen redzaamheid en participatie burgers
- Digitalisering
- Gelijkwaardigheid: horizontale relaties binnen en tussen organisaties

Ontwikkelingen GGz, opvang en wonen

- Hoe creëren we nieuwe vormen van wonen, opvang, behandeling, begeleiding, ondersteuning en opvang in een complex veranderende omgeving?
- De grenzen tussen de sectoren vervagen steeds verder, waarmee de behoefte aan een integrale aanpak groeit.
- Daarvoor is nodig samenspel en samenwerking: co-creatie

Implicaties leiderschap en organiseren

Meer nadruk op:

- Participatief leiderschap
- Vertrouwen in vakmanschap
- Bottom-up werken vanuit de vraag / situatie
- Samensturing / cocreatie
- Nieuwe stromingen voorbeelden:
  - Lean management, sociocratie, holacracy, deep democracy, Appreciative Inquiry (waardierend onderzoeken)

Elementen Nieuw Organiseren

Nieuw Organiseren verzamelbegrip. Rode draad in nieuwe stromingen:

- Mens centraal niet systeem (organiseren rondom bedoeling, inclusie)
- Dialoog
- Samen op pad gaan
- Denken en doen hand in hand
- Maatschappelijke waarde voorop, niet belangen organisaties en personen
- Vertrouwen: stop met plannen maken voor anderen
- De energie van de betrokkenen volgen
- Congruentie doel en aanpak:

Vaak: Samen de eerste stap zetten, geen stappenplan, maar expeditie in cocreatie

Aanpak cocreatie binnen *organisaties*

Voorbeeld bepaling richting organisatieontwikkeling Provincie Utrecht (bijlage)

Beschrijving aanpak en resultaten

Onder meer gebruik van dialoog met alle betrokkenen ‘Organisatiemultiloog’:

- Veranderkracht gehele organisatie benutten
- Congruentie doel en aanpak: gezamenlijk opdrachtgeverschap directie en OR
- Organisatie van onderop: ontmoetingsplaatsen & inclusie: open uitnodiging, volg energie
- Vier gespreksrondes
- Digitale ondersteuning
- Wisdom of the crowd en verbindingen
- Veiligheid belangrijk, onderstroom naar boven

Aanpak cocreatie *in netwerken* (1)

in verlengde organisatievoorbeeld Provincie Utrecht, de dialoog met alle betrokkenen:
'Netwerkmultiloog'

- Houd een Netwerkmultiloog over het Netwerk thema dat aan de orde is: ambities, waarden, werkwijze of verder invullingsvragen:
- Initiatiefnemer rond globaal thema,
- 1-op-1 verkennende gesprekken
- open uitnodiging aan mogelijke deelnemende netwerkpartijen
- op basis van een netwerkanalyse
- ontmoeting deelnemers, vaststellen deelaspecten / invalshoeken
- vaststellen definitief thema
- ontwerp rondes
- deelnetwerken in meerdere gespreksrondes, plenaire presentaties, eventueel conclusies?

Aanpak cocreatie *in netwerken* (2)

Aanbevelingen:

- Bedoeling centraal stellen en houden:
- Deelname cliënten / ervaringdeskundigen
- Meer tijd in leren kennen waarden en talent, werken met beelden
- Onderstroom naar boven (blijven) halen
- Interventies om 'de 'onderstroom' naar boven te krijgen:
  - organisatieopstellingen,
  - werken met talking stick
  - Werken met triangel (voorbeeld psychiatrische ziekenhuizen 'Heiligenfeld', zie boek Frederic Laloux')
  - Sessies oosterse vechtkunst, toneel, theater
  - 'incheck'- en 'uitcheck'rondes' bij iedere vergadering
  - Spelregels onderlinge omgang vaststellen / gebruik facilitator bij start netwerk

Inspiratiebronnen / leestips aanpak cocreatie:

- Binnen organisaties:
  - Zet aan Zorg <http://www.zetaanzorg.nl/> Duurzaam Verandervermogen, AWWN en Axioma: transformaties, arbeidsverhoudingen en communicatie
- In netwerken:
  - Nieuwe Route aanpak Anke Siegers (2014)
<http://www.datishelder.com/#!samensturingvormen>
  - Boek Netwerkregie: sturen met creatiemacht (verschijnt oktober 2016, Hans Licht, Organisatieregie)
  - Trainingen Netwerkregie in twee dagen www.organisatieregie.nl/evenement/training-netwerkregie
  - Tools voor ketenzorg Kwaliteitsinstituut Gezondheidszorg & stichting ketennetwerk, Anja van der Aa en Mirella Minkman
  - Netwerkmultiloog-sessies Anne-Marie Poorthuis beschreven in 'de kracht van netwerkbenadering' (2006)

‘Transformatie door cocreatie’

mr. drs. Arthur E. Hol

aehol@hrmcollege.nl

06 - 4789 6046

Alle publicaties op www.hrmcollege.nl/publicaties

(o.a. artikel ‘Transformatie door cocreatie’ met praktijkcase Provincie Utrecht)

Begeleiding expeditietrajecten samensturing in en tussen organisaties

nieuworganiseren.nu